

Regeringens proposition

1979/80:35

om ändring av anstånds-förfarandet enligt uppbördslagen (1953:272),
m. m.

beslutad den 25 oktober 1979.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

INGEMAR MUNDEBO

Propositionens huvudsakliga innehåll

Enligt vårt uppbördssystem gäller som en allmän regel att en skattskyldig i vanlig tid och ordning skall betala det skattebelopp, som har debiterats på grund av taxeringen, även om han har överklagat denna. Under vissa förutsättningar kan dock den lokala skattemyndigheten eller länsstyrelsen medge anstånd med inbetalningen.

För att den lokala skattemyndigheten skall kunna ge anstånd krävs i princip att taxeringsintendenten har förklarat sig ämna helt eller delvis tillstyrka den skattskyldiges besvär. Yttrande från taxeringsintendenten måste därför inhämtas. I propositionen föreslås en sådan uppmjukning av bestämmelserna i uppbördslagen (1953:272) att det i fortsättningen blir möjligt för den lokala skattemyndigheten att meddela anstånd i avvaktan på länsrättens beslut utan att alltid först behöva inhämta yttrande från taxeringsintendenten. Den lokala skattemyndigheten får även möjlighet att ge anstånd om länsrätten enligt 116 d § taxeringslagen (1956:623) skall pröva fråga om undanröjande eller nedsättning av skattetillägg.

I propositionen föreslås också vissa tillägg till bestämmelserna i 37 § 1 mom. taxeringslagen om kontrolluppgifter. Enligt det nya uppbördsförfarande, som skall tillämpas fr. o. m. år 1980, skall innehållen preliminär A-skatt krediteras arbetstagarna på grundval av dessa uppgifter. I propositionen föreslås därför att det nu uttryckligen anges att kontrolluppgifter skall avlämnas inte bara som f. n. till ledning för inkomsttaxering utan också till ledning för registrering av preliminär A-skatt, som har innehållits genom skatteavdrag. Vidare föreslås att sådant tillägg görs, att det alltid kommer att föreligga skyldighet att avlämna kontrolluppgift om avdrag har gjorts för preliminär A-skatt.

Bestämmelsen i 129 § 1 mom. punkt 2 taxeringslagen om statsbidrag till kommunerna för kostnader för kommunalt anställda taxeringsrevisorer föreslås slopad i enlighet med ett av riksdagen tidigare fattat beslut.

1 Förslag till Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrivs att 49 § 1, 3 och 5 mom. samt punkterna 1 och 2 av anvisningarna till 49 § uppbördslagen (1953:272)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

49 §

1 m o m.² Skattskyldig *må* av lokal skattemyndighet *erhålla* anstånd med inbetalning av skatt, kvarskatteavgift eller ränta,

1) om taxeringsintendenten anfört besvär över *taxering* med yrkande om ändring till den skattskyldiges förmån: till belopp som betingas av taxeringsintendentens yrkande,

2) om den skattskyldige anfört besvär över taxering och taxeringsintendenten, helt eller delvis, tillstyrkt besvären *eller, om besvären avser taxeringsnämnds beslut, tillstyrkt ansökan om anstånd*: till belopp som betingas av taxeringsintendentens yttrande,

3) om *taxering* blivit oriktig på grund av felräkning, *misskrivning* eller annat uppenbart förbiseende: till belopp som betingas av förbiseendet,

1 m o m. Skattskyldig *får* av den lokala skattemyndigheten *beviljas* anstånd med inbetalning av skatt, kvarskatteavgift eller ränta,

1) om taxeringsintendenten *har* anfört besvär över *taxeringen* med yrkande om ändring till den skattskyldiges förmån: till *det* belopp som betingas av taxeringsintendentens yrkande,

2) *om den skattskyldige har anfört besvär över taxeringsnämndens beslut om taxering och taxeringsintendenten helt eller delvis har tillstyrkt besvären eller ansökan om anstånd eller det – utan att yttrande har inhämtats från taxeringsintendenten – kan med skäl antas att besvären kommer att bifallas helt eller delvis: till det belopp som betingas härav,*

3) om den skattskyldige *har* anfört besvär över *länsrätts eller kammarrätts beslut om taxering* och taxeringsintendenten *har* tillstyrkt besvären helt eller delvis: till *det* belopp som betingas av taxeringsintendentens yttrande,

4) om *taxeringen* *har* blivit oriktig på grund av felräkning, *felskrivning* eller annat uppenbart förbiseende: till *det* belopp som betingas av förbiseendet,

¹ Lagen omtryckt 1972:75. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.

² Senaste lydelse 1976:1085.

Nuvarande lydelse

4) om den skattskyldige taxerats på mer än en ort för samma inkomst, garantibelopp för fastighet eller förmögenhet: till belopp, *motsvarande* ettdera av eller båda de skattebelopp som påförts i anledning av taxeringen,

5) om avgiftsunderlag enligt *lagen (1962:381) om allmän försäkring* eller enligt 4 § *lagen (1968:419) om allmän arbetsgivaravgift* bestämts till för något belopp: till belopp som betingas av felaktigheten,

6) om skatt påförts obehörigen eller med för högt belopp på grund av fel vid *debitering*: till belopp som betingas av felaktigheten i debiteringen,

7) om preliminär skatt, som enligt 27 § 2 mom. skall gottskrivas den skattskyldige, kan beräknas överstiga motsvarande slutliga skatt och *bliva* avkortad enligt 65 § samt den skattskyldige *icke* erhållit jämkning enligt bestämmelserna i 45 § 1 mom. sista stycket: till så stor del av skatten som kan *antagas bli* avkortad.

3 m o m.³ Anstånd får, utom i fall som avses i 1 mom. *vid* 7), meddelas att gälla längst intill dess tre månader har förflutit från dagen för beslut med anledning av ansökningen eller besvären. Meddelat anstånd får omedelbart återkallas, när skäl föreligger.

5 m o m.⁴ Bestämmelserna i 1-4 mom. *gälla* i tillämpliga delar beträff-

Föreslagen lydelse

5) om den skattskyldige *har* taxerats på mer än en ort för samma inkomst, garantibelopp för fastighet eller förmögenhet: till *det* belopp, *som svarar mot* ettdera av eller båda de skattebelopp som *har* påförts med anledning av taxeringen,

6) om avgiftsunderlag *för egenavgift som avses i anvisningarna till 41 b § kommunalskattelagen (1928:370) eller avgiftsunderlag för avgift* enligt 17 § *lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m., har* bestämts till för högt belopp: till *det* belopp som betingas av felaktigheten,

7) om skatt *har* påförts obehörigen eller med för högt belopp på grund av fel vid *debiteringen*: till *det* belopp som betingas av felaktigheten i debiteringen,

8) om preliminär skatt, som enligt 27 § 2 mom. skall gottskrivas den skattskyldige, kan beräknas överstiga motsvarande slutliga skatt och *bli* avkortad enligt 65 § samt den skattskyldige *inte har* erhållit jämkning enligt bestämmelserna i 45 § 1 mom. sista stycket: till så stor del av skatten som kan *antas bli* avkortad.

3 m o m. Anstånd får, utom i *sådana* fall som avses i 1 mom. *punkt 8*, meddelas att gälla längst intill dess tre månader har förflutit från dagen för beslut med anledning av ansökningen eller besvären. *En* meddelat anstånd får omedelbart återkallas, när skäl föreligger.

5 m o m. Bestämmelserna i 1-4 mom. *gäller* i tillämpliga delar beträff-

³ Senaste lydelse 1979:489.

⁴ Senaste lydelse 1978:201.

Nuvarande lydelse

ande beslut i fråga om skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen.

Föreslagen lydelse

fande beslut i fråga om skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen (1956:623).

Anstånd med inbetalning av skattetillägg får också meddelas i avvaktan på länsrättens beslut enligt 116 d § taxeringslagen.

Anvisningar

till 49 §

1.⁵ När särskilda skäl föreligga må lokal skattemyndighet begära yttrande av taxeringsintendenten eller riksförsäkringsverket över ansökan om anstånd.

1. När skäl föreligger får den lokala skattemyndigheten begära yttrande av taxeringsintendenten eller riksförsäkringsverket över ansökan om anstånd.

Skall ansökan om anstånd prövas på grund av att den skattskyldige har anfört besvär över den lokala skattemyndighetens beslut om skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen (1956:623), skall bestämmelsen i 49 § 1 mom. punkt 3 tillämpas. Vad som har sagts nu gäller dock inte om besvären bara avser sådant förbiseende som anges i punkt 4 samma moment.

2. I fall som avses i 49 § 1 mom. vid 4) bör anståndet avse skatten enligt den taxering, som kan beräknas skola undanröjas. Har preliminär skatt avräknats å slutlig skatt enligt nämnda taxering, kan anstånd beviljas även med betalning av så stor del av skatten på grund av den å rätt ort påförda taxeringen, som motsvaras av nämnda preliminära skatt.

2. I sådana fall som avses i 49 § 1 mom. punkt 5 bör anståndet avse skatten enligt den taxering, som kan beräknas bli undanröjd. Har preliminär skatt avräknats på slutlig skatt enligt nämnda taxering, får anstånd beviljas även med betalning av så stor del av skatten på grund av den på rätt ort påförda taxeringen, som motsvaras av den preliminära skatten.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

⁵ Senaste lydelse 1976:1085.

2 Förslag till Lag om ändring i taxeringslagen (1956:623)

Härigenom föreskrivs att 37 § 1 mom. och 129 § 1 mom. taxeringslagen (1956:623)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

37 §

Nuvarande lydelse

1 m o m.² Till ledning vid inkomsttaxering *skola* varje år utan anmaning uppgifter (kontrolluppgifter) för *nästföregående kalenderår* avlämnas på sätt *framgår* av följande uppställning.

Uppgiftsskyldig	Vem uppgiften skall avse	Vad uppgiften skall avse
-----------------	-----------------------------	-----------------------------

Föreslagen lydelse

1 m o m. Till ledning vid inkomsttaxering *och registrering av preliminär A-skatt, som har innehållits genom skatteavdrag, skall* varje år utan anmaning avlämnas uppgifter (kontrolluppgifter) för *det föregående kalenderåret enligt* följande uppställning.

Uppgiftsskyldig	Vem uppgiften skall avse	Vad uppgiften skall avse
-----------------	-----------------------------	-----------------------------

<i>8. Den som har gjort avdrag för preliminär A-skatt och inte enligt annan bestämmelse i detta moment är skyldig att lämna kontrolluppgift om den ersättning på vilken skatteavdraget har gjorts.</i>	<i>Den på vilkens ersättning skatteavdrag har gjorts.</i>	<i>Utgiven ersättning.</i>
--	---	----------------------------

Nuvarande lydelse

1 m o m.³ Av statsmedel betalas:

- 1) ersättning åt ordförandena i taxeringsnämnderna,
- 2) bidrag till kostnader, som kommun har åtagit sig för särskilda åtgär-

Föreslagen lydelse

129 §

1 m o m. Ersättning till ordförandena i taxeringsnämnderna och utgifter för taxeringen enligt 3 eller 5 mom. skall betalas av statsmedel.

¹ Lagen omtryckt 1971:399. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:773.

² Senaste lydelse 1978:945.

³ Senaste lydelse 1979:490.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

der för taxeringsarbetet genom tillhandahållande av tjänstemän enligt 13 § eller på annat sätt, om dessa åtgärder bedöms ha särskilt värde för det allmänna, samt

3) utgifter för taxeringen, som anges i 3 och 5 mom.

Denna lag träder i kraft två veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling och tillämpas såvitt gäller 37 § 1 mom. första gången i fråga om kontrolluppgift som skall avlämnas till ledning vid 1981 års taxering. Äldre bestämmelser i 129 § 1 mom. gäller fortfarande i fråga om bidrag som avser kostnad för granskning på grund av 1979 års taxering.

BUDGETDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1979-10-25

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Ullsten, Bohman, Mundebo, Wikström, Friggebo, Mogård, Dahlgren, Åsling, Söder, Krönmark, Burenstam Linder, Wirtén, Holm, Andersson, Boo, Winberg, Adelsohn, Danell

Föredragande: statsrådet Mundebo

**Proposition om ändring av anståndsförfarandet enligt uppbörds-
lagen (1953:272), m. m.**

1 Inledning

En skattskyldig som anför besvär över taxeringen kan under vissa förutsättningar få anstånd med inbetalning av skatt som skall betalas i enlighet med den överklagade taxeringen. Anstånd meddelas av den lokala skattemyndigheten eller länsstyrelsen. Bestämmelserna härom finns i 49 § 1 och 2 mom. uppbördslagen (1953:272, UBL).

Den lokala skattemyndigheten inhämtar vid sin prövning av den skattskyldiges anståndsansökan regelmässigt yttrande från taxeringsintendenten. Myndigheten får nämligen i princip meddela anstånd bara i den utsträckning som taxeringsintendenten förklarar sig tillstyrka besvären eller anståndsansökan.

Riksskatteverket (RSV) har i skrivelse till regeringen den 28 juni 1978 framhållit att denna bundenhet till taxeringsintendentens ställningstagande i taxeringsfrågan medför problem för de skattskyldiga och taxeringsorganisationen. Enligt RSV:s mening bör bestämmelserna därför ändras i enlighet med ett av verket utarbetat förslag. Även jag anser att bestämmelserna på denna punkt bör ses över.

Till protokollet i detta ärende bör fogas en redogörelse för gällande anståndsbestämmelser som *bilaga 1* och en sammanfattning av RSV:s förslag som *bilaga 2*.

RSV:s förslag har remissbehandlats.

Yttranden över förslaget har avgetts av kammarrätten i Sundsvall, länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Örebro och Västernorrlands län, de lokala skattemyndigheterna i

Stockholms, Linköpings, Malmö, Göteborgs, Örebro och Härnösands fogderier samt kronofogdemyndigheterna i Stockholms, Malmö och Östersunds distrikt. Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har bifogat yttranden från några lokala skattemyndigheter i länet.

En redogörelse för yttrandena bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 3*.

Jag avser att i detta sammanhang också lägga fram förslag till utvidgning av möjligheterna att ge anstånd i fråga om egenavgifter och skattetillägg samt till vissa ändringar av bestämmelserna i 37 § 1 mom. och 129 § 1 mom. taxeringslagen (1956:623, TL). Ändringarna i taxeringslagen sammanhänger med det nya uppbördssystem som skall tillämpas fr. o. m. år 1980 och ett av riksdagen tidigare fattat beslut om att statsbidrag i fortsättningen inte skall utgå för ersättningarna till tjänstemän som förordnas av kommunerna att granska deklarationer.

2 Föredragandens överväganden

2.1 Anstånd med inbetalning av skatt vid taxeringsbesvär m. m.

Inledning

Som framgår av redogörelsen för gällande anståndsbestämmelser bygger vårt uppbördssystem på grundprincipen att skatt, som har påförts i enlighet med taxeringen, skall betalas i vanlig tid och ordning även om den skattskyldige har överklagat taxeringen.

Denna princip har gällt sedan lång tid tillbaka. Den uppmjukning av principen som det innebar att möjligheter öppnades att få anstånd av lokal skattemyndighet i den mån taxeringsintendenten tillstyrker besvären, gjordes först vid införandet av nuvarande uppbördslag.

Möjligheterna att vid besvär över taxeringen få anstånd av länsstyrelsen om betalningen av skatten skulle medföra betydande skadeverkningar eller annars framstå som obillig infördes år 1967 (prop. 1967:130, BevU 1967:53, rskr 1967:336).

Det förslag som RSV nu har lagt fram avser att ge lokal skattemyndighet möjlighet att i viss utsträckning pröva och besluta i anståndsärenden, som sammanhänger med taxeringsbesvär, utan att först höra taxeringsintendenten. Grunden för förslaget är de problem och störningar som de lokala skattemyndigheternas bundenhet till taxeringsintendentens ställningstagande i taxeringsfrågan har visat sig medföra för skattskyldiga och i taxeringsarbetet.

Den nuvarande ordningen gör det sålunda svårt att hinna meddela anstånd innan arbetstagarna får vidkännas skatteavdrag för belopp med vilka anstånd begärs eller innan skattebeloppen senast skall betalas. Kravet på att taxeringsintendenterna alltid skall yttra sig för vidare med sig svårigheter att planlägga arbetet med taxeringsmålen på ett rationellt sätt och gör det därmed

också besvärligare att hålla antalet oavgjorda taxeringsmål på en godtagbar nivå.

Jag skall i det följande redovisa mina synpunkter på förslagets olika delar. Jag vill då till en början ta ställning till en fråga som är av principiell natur.

De bestämmelser enligt vilka lokal skattemyndighet f. n. kan meddela anstånd i samband med taxeringsbesvär bygger på att anstånd bara bör meddelas om det med relativt stor säkerhet kan förväntas att taxeringen kommer att sättas ned. Så är regelmässigt fallet om det allmännas företrädare i skatteprocessen – dvs. taxeringsintendenten – helt eller delvis tillstyrker besvären eller om den lokala skattemyndigheten själv finner att taxeringen har blivit oriktig på grund av felräkning, skrivfel eller annat uppenbart förbiseende eller att den skattskyldige har taxerats på mer än en ort för samma inkomst.

Jag anser att förutsättningen för att den lokala skattemyndigheten skall kunna meddela anstånd på grund av att skattskyldig har överklagat sin taxering också i fortsättningen bör vara att taxeringen enligt en välgrundad bedömning kan förväntas bli nedsatt. Vad det här närmast gäller att avgöra är om det finns något hinder mot att ge lokal skattemyndighet möjlighet att göra denna bedömning också när taxeringsfrågan avser annat än uppenbara förbiseenden eller dubbeltaxering. RSV:s förslag innebär enligt en remissinstans uppfattning ett sådant ingrepp i anståndsinstitutets nuvarande utformning att det med hänsyn härtill inte bör genomföras utan en mer övergripande utredning.

När man tar ställning till denna fråga får man hålla i minnet att de nuvarande bestämmelserna utformades under en tid då de lokala skattemyndigheterna inte i tillräcklig omfattning hade kvalificerad personal för prövning av fråga om anstånd med hänsyn till den förväntade utgången i taxeringsprocessen. Förhållandena är emellertid inte längre desamma. Numera får de lokala skattemyndigheterna anses ha sådan sakkunskap och erfarenhet att de bör kunna anförtros att bevilja anstånd i ett betydligt större antal fall än som gällande ordning medger. Som RSV har framhållit kommer de lokala skattemyndigheterna också i fortsättningen att förstärkas med taxeringskunniga handläggare på olika nivåer för den årliga deklarationsgranskningen.

Det är också att märka att den utvidgning som RSV föreslår bara avser anstånd i avvaktan på länsrättens beslut i taxeringsfrågan. Anstånd på grund av besvär över länsrätts eller kammarrätts beslut skall sålunda även i fortsättningen endast kunna meddelas i enlighet med taxeringsintendentens ställningstagande till taxeringsfrågan. RSV:s förslag innebär vidare inte att den lokala skattemyndigheten vid besvär över taxeringsnämnds beslut alltid skall överta bedömningen i anståndsärendena. Den lokala skattemyndigheten skall också i fortsättningen höra taxeringsintendenten om den är osäker om hur taxeringsfrågan skall bedömas.

Det finns därför enligt min mening goda förutsättningar för att begränsa taxeringsintendenternas medverkan i anståndsärendena genom att nu ändra bestämmelserna så att de lokala skattemyndigheterna får möjlighet att pröva frågor om anstånd vid besvär över taxeringsnämnds beslut utan att alltid först höra taxeringsintendenten. Att en sådan reform behövs med tanke på de problem som den nuvarande ordningen för med sig för de skattskyldiga och för skatteadministrationen har remissinstanserna allmänt omvitnat.

Förutsättningen för att meddela anstånd

Enligt RSV:s förslag skall den lokala skattemyndigheten göra en sannolikhetsbedömning av vilken utgången i taxeringsmålet kan bli i länsrätten. För denna bedömning skall myndigheten ha tillgång till den skattskyldiges deklaration och besvärsskrivelsen. Den som söker anstånd bör uppmanas att lämna kopior av dessa handlingar.

Mot denna ordning vänder sig åtskilliga remissinstanser som anser att anståndsärendena inte bör handläggas på ett så summariskt sätt som RSV föreslår.

Jag delar denna uppfattning. Som jag har framhållit förut bör förutsättningen för att anstånd skall meddelas vara att taxeringen enligt en välgrundad bedömning kan förväntas bli nedsatt. För en sådan bedömning bör det i ett stort antal fall vara tillräckligt att den lokala skattemyndigheten har tillgång till den ingivna deklarationen med därtill hörande handlingar och besvärsskrivelsen. Den skattskyldiges kopior kan däremot knappast utgöra ett tillfredsställande underlag för myndighetens prövning. I många fall kommer det självfallet att bli nödvändigt att myndigheten får tillgång till besvärssakten eller inhämtar yttrande från taxeringsintendenten. Förhållandet kan också vara sådant att ett direkt överlämnande av anståndsansökningen till taxeringsintendenten för yttrande medför en snabbare handläggning av ärendet än om myndigheten själv skulle ta ställning till taxeringsfrågan.

Man kan därför enligt min mening inte ange någon generell linje som de lokala skattemyndigheterna skall följa vid behandlingen av anståndsärendena. Vad som kan sägas är att de lokala skattemyndigheterna inte bör vägra anstånd utan att noggrant ha satt sig in i taxeringsfrågan eller inhämtat taxeringsintendentens yttrande. Om den lokala skattemyndigheten vid en bedömning av taxeringsbesvären själv finner att det med hänsyn till omständigheterna kan antas att taxeringen kommer att sättas ned bör den utan att yttrande inhämtas kunna meddela anstånd med det skattebelopp, som på grund därav kan beräknas bli avkortat. Hur detta bör komma till uttryck i lagtexten återkommer jag till i det följande.

Enligt min mening bör nuvarande ordning gälla i de fall där lokal skattemyndighet har inhämtat taxeringsintendentens yttrande. Om taxeringsintendenten i begärt yttrande har sagt sig helt eller delvis tillstyrka besvären bör den lokala skattemyndigheten sålunda få meddela anstånd bara

till det belopp som betingas av taxeringsintendentens tillstyrkan. Har taxeringsintendenten förklarat att han inte kan tillstyrka besvären bör den lokala skattemyndigheten på motsvarande sätt vara skyldig att vägra anstånd. Vad jag har sagt nu bör också gälla när taxeringsintendenten bara yttrar sig i fråga om själva ansökan om anstånd. Jag anser nämligen att taxeringsintendenten om han så önskar också i fortsättningen bör ha möjlighet att ge uttryck för sin uppfattning i taxeringsfrågan genom att bara redovisa i vilken utsträckning anstånd enligt hans mening bör meddelas.

En utformning av bestämmelserna i enlighet med vad jag har sagt nu sist torde inte innebära någon större skillnad i förhållande till RSV:s förslag. RSV synes nämligen ha förutsatt att de lokala skattemyndigheterna i praktiken skall följa taxeringsintendentens yttrande när detta har inhämtats.

RSV har i sitt förslag ansett sig böra begränsa de lokala skattemyndigheternas rätt att besluta i anståndsärenden utan taxeringsintendentens hörande till fall i vilka anståndsbeloppet inte uppgår till den s. k. basenheten. Denna är vid 1979 års taxering 5 000 kr. och vid 1980 års taxering 5 400 kr. RSV har som skäl för denna beloppsgräns angett att de anståndsansökningar som avser större belopp än 5 000 kr. ofta torde sammanhänga med taxeringsmål av mer komplicerad natur. Jag anser emellertid i likhet med flera remissinstanser att en sådan gränsdragning inte bör göras. Taxeringsfrågans svårighetsgrad torde nämligen sällan avspeglas i anståndsbeloppets – dvs. regelmässigt den kvarstående skattens – storlek. En beloppsgräns skulle vidare utan tvekan medföra tillämpningssvårigheter. Det torde å andra sidan inte sällan komma att finnas anledning för de lokala skattemyndigheterna att beakta anståndsbeloppets storlek. Om det belopp för vilket anstånd begärs måste anses stort med hänsyn till sökandens ekonomiska situation kan detta naturligtvis ge skäl till att yttrande inhämtas från taxeringsintendenten.

Jag föreslår i enlighet med de av mig här redovisade synpunkterna att bestämmelserna i 49 § 1 mom. UBL ändras så att skattskyldig, som har anfört besvär över taxeringsnämnds beslut, kan få anstånd av den lokala skattemyndigheten i enlighet med taxeringsintendentens yttrande eller om det – utan att yttrande har inhämtats från intendenten – med skäl kan antas att besvären kommer att bifallas helt eller delvis. Ändringen förutsätter att nuvarande punkt 2 delas upp i två punkter, punkt 2 och punkt 3. I samband med de föreslagna ändringarna bör också nuvarande punkt 5 i 49 § omformuleras så att den blir tillämplig på alla egenavgifter och på arbetsgivaravgift som ingår i slutlig skatt.

Det återstår härmed några frågor som rör jävssituationer som i vissa fall kan tänkas uppkomma vid anståndsprövningen.

Nuvarande bestämmelser om anstånd gäller enligt 49 § 5 mom. UBL i tillämpliga delar beträffande de lokala skattemyndigheternas beslut om skattetillägg eller förseningsavgift enligt TL. Om lokal skattemyndighets rätt att besluta i anståndsärenden utvidgas på det sätt som jag har föreslagit skulle detta – om inte undantag görs -- få till följd att frågan om anstånd blev

beroende av hur myndigheten bedömde riktigheten av sina egna beslut om dessa avgifter. Jag föreslår därför att i punkt 1 av anvisningarna till 49 § också tas in en bestämmelse av innebörd att nuvarande ordning skall gälla om anståndsansökan skall prövas på grund av att den skattskyldige har överklagat lokal skattemyndighets beslut om skattetillägg eller förseningsavgift. Denna undantagsbestämmelse bör dock inte gälla fall i vilka nedsättning skall ske på grund av att sådan avgift har blivit oriktig på grund av skrivfel, räknefel eller annat sådant förbiseende. Jag vill framhålla att om den skattskyldige samtidigt har överklagat taxeringen finns det självfallet inte något hinder mot att den lokala skattemyndigheten prövar frågan om anstånd med hänsyn till taxeringsbesvären och därvid utan taxeringsintendentens hörande också ger anstånd med det avgiftsbelopp som bortfaller på grund av den förväntade nedsättningen av taxeringen.

Några remissinstanser har också berört de jävsproblem som kan uppkomma på grund av att tjänstemännen hos de lokala skattemyndigheterna biträder taxeringsnämnderna med deklarationsgranskning och är föredragande i nämnderna. Det är givetvis olämpligt att en tjänsteman som har tagit befattning med ett ärende i taxeringsnämnden senare prövar anståndsfrågan. Som framhållits i remissyttrandena bör det emellertid inte föreligga några svårigheter att fördela anståndsärendena så att jävssituationer undviks.

Jag vill i detta sammanhang också föreslå att 49 § 5 mom. UBL förses med ett tillägg som klargör att den lokala skattemyndigheten får meddela anstånd med inbetalning av skattetillägg i avvaktan på att länsrätten beslutar om undanröjande eller nedsättning enligt 116 d § TL.

Jag får till sist framhålla att det kan behövas vissa anvisningar för tillämpningen av de nya bestämmelserna. Det torde också vara önskvärt att nya formulär snarast möjligt fastställs till de ansökningsblanketter som de skattskyldiga använder sig av. Erforderliga anvisningar och formulär kan RSV utfärda enligt 67 § uppbördskungörelsen (1967:626).

Förslag till ändring av 49 § UBL och anvisningarna till denna paragraf har utarbetats i enlighet med vad jag har föreslagit nu. Omnumreringen av punkterna i paragrafen föranleder vissa följdändringar.

I fråga om ikraftträdandet får jag anföra följande. Ansökningarna om anstånd kommer till helt övervägande del in till de lokala skattemyndigheterna under en relativt kort period. På grund av att tiden för överklagande av taxering numera är utsträckt från den 15 augusti taxeringsåret till utgången av februari månad det följande året får man vidare räkna med att taxeringsbesvär i mycket stor utsträckning kommer att anföras i samband med att de skattskyldiga får sina skattsedlar under december månad. Detta leder med all sannolikhet också till en anhopning av anståndsansökningar under denna månad. Det är därför angeläget att den nya ordningen kan tillämpas snarast möjligt. Jag föreslår med hänsyn härtill att ikraftträdandet skall ske dagen efter den då uppgift om lagändringen har kommit ut från trycket i Svensk författningssamling.

2.2 Kontrolluppgifterna som underlag för kreditering av preliminär A-skatt, m. m.

Jag vill också ta upp ett par frågor som gäller bestämmelserna i 37 § 1 mom. TL om kontrolluppgifter.

Enligt det nya uppbördsförfarande som kommer att tillämpas fr. o. m. år 1980 (prop. 1978/79:161, SkU 1978/79:50, rskr 1978/79:379) skall preliminär A-skatt krediteras arbetstagarna på grundval av de uppgifter om innehållna skattebelopp, som arbets- och uppdragsgivare är skyldiga att ange på kontrolluppgifterna.

Bestämmelserna om skyldighet att lämna kontrolluppgift är emellertid f. n. försedda med en del undantag. Dessa medför att kontrolluppgift i vissa fall inte behöver lämnas fastän skatteavdrag har gjorts i enlighet med UBL:s bestämmelser eller utan att skyldighet har förelegat till det.

Behovet av att 37 § 1 mom. TL vid införandet av det nya uppbördsförfarandet kompletteras med en bestämmelse om generell skyldighet att lämna kontrolluppgift när avdrag har gjorts för preliminär A-skatt framhölls av den s. k. RS-utredningen i dess delrapport 1977:4:1.

Som jag redan har nämnt är det nya uppbördsförfarandet utformat bl. a. med hänsyn till att innehållen preliminär A-skatt skall krediteras arbetstagarna med ledning av kontrolluppgifterna. Det nya uppbördsförfarandet skall börja tillämpas fr. o. m. år 1980. 37 § 1 mom. första stycket TL bör därför nu kompletteras på sådant sätt att det framgår att kontrolluppgifter skall lämnas inte bara som f. n. till ledning för inkomsttaxering utan också till ledning för kreditering av innehållen preliminär A-skatt.

En förutsättning för att det nya uppbörds- och krediteringsförfarandet skall fungera på ett tillförlitligt sätt är vidare, att kontrolluppgift lämnas om varje ersättning på vilken avdrag för preliminär A-skatt har gjorts och om storleken av det avdragna skattebeloppet. I 37 § 1 mom. TL görs emellertid undantag som skulle medföra att uppgift om innehållen preliminär A-skatt inte kom att lämnas i vissa fall. Bestämmelserna behöver därför nu också kompletteras så att det vid krediteringen finns uppgift för varje skattskyldig om de preliminära skattebelopp som har innehållits för hans räkning. Härför krävs en tilläggsbestämmelse av innebörd att kontrolluppgift alltid skall lämnas, om avdrag för preliminär A-skatt har gjorts på utbetald ersättning. Att kontrolluppgiften skall ange det avdragna skattebeloppet framgår av bestämmelsen i 37 § 2 mom. sjunde stycket TL.

Jag föreslår att 37 § 1 mom. TL kompletteras med bestämmelser i enlighet med vad jag har anfört här. Bestämmelsen om att kontrolluppgift alltid skall lämnas när avdrag har gjorts för preliminär A-skatt bör lämpligen tas in i en ny punkt, betecknad punkt 8. Förslag till dessa tillägg har utarbetats. Bestämmelserna bör tillämpas första gången i fråga om de kontrolluppgifter som skall lämnas till ledning vid 1981 års taxering.

Jag vill till sist föreslå en ändring i TL som föranleds av ett av riksdagen

tidigare fattat beslut. Riksdagen har sålunda efter förslag i prop. 1978/79:95 om den kommunala ekonomin (bil. 3 s. 7) godkänt att statsbidrag inte skall förekomma fr. o. m. 1980 års taxering till kommunernas kostnader för sådana tjänstemän som kommunerna enligt bestämmelse i 13 § TL kan förordna att granska deklarationer och andra handlingar (FiU 1978/79:35, rskr 1978/79:335).

Kommunernas hittillsvarande bidragsrätt finns föreskriven i 129 § 1 mom. punkt 2 TL. Jag föreslår att bestämmelsen upphävs. Nuvarande bestämmelse bör dock fortfarande gälla i fråga om bidrag som avser granskning på grund av 1979 års taxering. Jag föreslår också några mindre redaktionella ändringar av momentet. Slopandet av bestämmelsen föranleder också viss ändring i taxeringskungörelsen (1957:513). Jag kommer senare att föreslå regeringen de erforderliga författningsändringarna i denna kungörelse.

3 Hemställan

Med hänvisning till vad jag har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att antaga inom budgetdepartementet upprättade förslag till

1. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
2. lag om ändring i taxeringslagen (1956:623).

4 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.

*Bilaga 1***Gällande anståndsbestämmelser**

Enligt 87 § uppbördslagen (1953:272, UBL) gäller som en allmän regel att skattskyldig i vanlig tid och ordning skall betala den skatt som har debiterats på grund av hans taxering även om han har överklagat denna. Denna regel är dock modifierad genom vissa bestämmelser om anstånd.

Skattskyldig som har överklagat taxeringen kan sålunda enligt 49 § 1 mom. punkt 2 UBL få anstånd av lokal skattemyndighet med inbetalning av skatt, kvarskatteavgift eller ränta om taxeringsintendenten helt eller delvis har tillstyrkt hans taxeringsbesvär. Om den skattskyldiges besvär gäller taxeringsnämnds beslut räcker det dock med att taxeringsintendenten helt eller delvis har tillstyrkt själva ansökan om anstånd. Anstånd får meddelas till belopp som betingas av taxeringsintendentens tillstyrkan.

För att skattskyldig på grund av taxeringsbesvär skall kunna få anstånd av lokal skattemyndighet förutsätts alltså att taxeringsintendenten i yttrande till den lokala skattemyndigheten förklarar sig ämna helt eller delvis tillstyrka besvären eller, när det gäller taxeringsnämnds beslut, helt eller delvis tillstyrker den skattskyldiges anståndsansökan. Lokal skattemyndighet kan dock i vissa fall besluta i anståndsfrågan utan att höra taxeringsintendenten. Så kan ske om taxeringen har blivit oriktig på grund av felräkning, missskrivning eller annat uppenbart förbiseende eller om den skattskyldige har taxerats på mer än en ort för samma inkomst. Detta följer av bestämmelsen i 49 § 1 mom. punkterna 3 och 4.

Skattskyldig som har överklagat sin taxering kan vidare under vissa förutsättningar få anstånd av länsstyrelsen oberoende av hur taxeringsintendenten ställer sig till hans taxeringsbesvär. Länsstyrelsen kan nämligen enligt 49 § 2 mom. punkt 1 UBL meddela anstånd, om betalning enligt den inte lagakraftvunna taxeringen skulle medföra betydande skadeverkningar för den skattskyldige eller annars framstå som obillig. Som allmän förutsättning gäller vidare att den skattskyldige skall ställa nöjaktig säkerhet för anståndsbeloppet. Länsstyrelsen kan dock avstå från säkerhet om det med hänsyn till anståndstidens varaktighet, den skattskyldiges förhållanden och omständigheterna i övrigt kan antas att anståndsbeloppet ändå kommer att betalas i rätt tid för det fall att taxeringsbesvären skulle avslås. Anstånd får av länsstyrelsen meddelas till belopp som betingas av den skattskyldiges yrkande i fråga om taxeringen.

Både lokal skattemyndighets och länsstyrelses anståndsbeslut får meddelas att gälla längst intill dess tre månader har förflutit från dagen för skattedomstolens beslut i taxeringsfrågan.

Bestämmelserna om anstånd i samband med taxeringsbesvär skall enligt 49 § 5 mom. UBL också tillämpas vid besvär över beslut om skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen (1956:623, TL).

Lokal skattemyndighets beslut om anstånd får överklagas hos länsstyrelsen. Mot länsstyrelsens beslut om anstånd får talan inte föras.

RSV:s förslag

RSV pekar i sitt förslag till en början på de mindre önskvärda konsekvenser som vid besvär av skattskyldig över taxeringsnämnds beslut har visat sig vara förenade med att lokal skattemyndighet vid anståndsprövningen är bunden av taxeringsintendentens ställningstagande till taxeringsbesvären eller anståndsansökan.

Denna ordning medför att yttranden varje år måste inhämtas från taxeringsintendenterna i ca 35 000 anståndsärenden. Lokal skattemyndighets prövning av dessa ärenden skall vidare till helt övervägande del ske under en kort period, under december taxeringsåret till mars påföljande år. Taxeringsintendenterna har därför stora svårigheter att hinna med att ta ställning till taxeringsbesvären så snabbt som krävs för att lokal skattemyndighet på grundval av yttrandena skall kunna meddela anstånd innan avdrag börjar göras för anståndssökandenas kvarstående skatter eller innan dessa senast skall betalas.

Nuvarande ordning medför emellertid inte bara försening av de lokala skattemyndigheternas anståndsbeslut och därmed följande svårigheter för de skattskyldiga. Den för också med sig olägenheter för taxeringsintendenterna. Anståndsärendena gör det nämligen svårt att planlägga arbetet med taxeringsmålen på ett rationellt sätt och bidrar därigenom till anhopning av taxeringsmål.

Olägenheterna är enligt RSV:s mening så stora att anståndsförfarandet bör ändras. RSV framhåller att nuvarande ordning bygger på taxeringsintendentens roll i taxeringsprocessen och den sakkunskap som denne har i taxerings- och besvärfrågor. Bland tjänstemännen hos de lokala skattemyndigheterna finns emellertid personal med samma sakkunskap och denna kommer att förstärkas genom de taxeringskunniga tjänstemän hos myndigheterna som i enlighet med den nya taxeringsorganisationen skall biträda taxeringsnämnderna med deklarationsgranskning och vara föredragande i nämnderna. De lokala skattemyndigheterna har därför enligt RSV:s mening tillgång till en i skatte- och taxeringsfrågor så välutbildad personal att de kan göra en bedömning av den troliga utgången i de vanligast förekommande besvärsmålen. RSV anser att detta gör det möjligt att låta lokal skattemyndighet i viss utsträckning handlägga de anståndsärenden, som sammanhänger med besvär över taxeringsnämndernas beslut, utan taxeringsintendentens medverkan.

RSV föreslår med hänvisning till de här redovisade förhållandena att de lokala skattemyndigheterna skall kunna göra en sannolikhetsbedömning av utgången i de taxeringsmål som ligger till grund för de skattskyldigas ansökningar om anstånd i avvaktan på länsrätternas beslut. Om det framstår som troligt att taxeringsbesvären kommer att bifallas skall den lokala skattemyndigheten kunna medge anstånd med det belopp som skatten

beräknas bli nedsatt med. I motsatt fall skall ansökan avslås.

Som har antytts förut anser RSV att det finns anledning till viss begränsning av de lokala skattemyndigheternas möjlighet att besluta utan taxeringsintendenternas medverkan. RSV föreslår sålunda att nuvarande ordning i princip skall gälla också i fortsättningen om anståndsbeloppet uppgår till minst den basenhet som varje år fastställs enligt lagen (1977:1071) om basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. Denna basenhet är vid 1979 års taxering 5 000 kr. och vid 1980 års taxering 5 400 kr. Som grund för en sådan gränsdragning anger RSV att de ansökningar, som avser anstånd med skattebelopp – regelmässigt kvarstående skatt – som överstiger 5 000 kr., ofta torde sammanhånga med taxeringsmål av mer komplicerad natur. RSV framhåller härvid också att gjorda undersökningar har gett vid handen att huvuddelen av anståndsansökningarna gäller kvarstående skatter på mindre belopp än basenheten.

RSV ger också synpunkter på anståndsärendenas handläggning hos de lokala skattemyndigheterna. Enligt RSV:s mening får man räkna med att många skattskyldiga kommer att överklaga taxeringsnämndernas beslut först i samband med att de i december under taxeringsåret anhåller om anstånd med betalning av den kvarstående skatten. För att de lokala skattemyndigheterna skall kunna behandla anståndsansökningarna inom rimlig tid torde därför få förutsättas att de lokala skattemyndigheterna beslutar i flertalet anståndsärenden utan att avvakta yttrande från taxeringsintendenten. Tid för att lokal skattemyndighet skall få tillgång till besvärssakten kommer ofta inte heller att föreligga. De som söker anstånd bör med hänsyn härtill uppmanas att lämna alla uppgifter av betydelse, såsom kopia av deklaration och besvärsskrivelse.

*Bilaga 3***Remissyttrandena**

Samtliga remissinstanser vitsordar att nuvarande ordning för meddelande av anstånd vid besvär över taxeringsnämnds beslut medför olägenheter av det slag som RSV har pekat på och att bestämmelserna behöver ändras.

Tre remissinstanser anser sig inte kunna tillstyrka att RSV:s förslag läggs till grund för en reform.

Kammarrätten i Sundsvall erinrar sålunda om att de nuvarande bestämmelserna i UBL innebär att anstånd under pågående taxeringsprocess kan beviljas om och i den mån taxeringsfrågan inte är tvistig och bara till belopp som betingas av taxeringsintendentens yttrande. RSV:s förslag innebär att denna ordning frångås eftersom den lokala skattemyndigheten skall göra en bedömning av tvistefrågan och meddela beslut i anståndsfrågan med hänsyn till den väntade utgången i taxeringsprocessen. Kammarrätten anser det från principiella synpunkter vara klart otillfredsställande, att lokal skattemyndighet på detta sätt kan tvingas att mer eller mindre uttala ta ställning i en tvist som är föremål för domstolsprövning. Kammarrätten anser sig också böra framhålla att den bedömning, som enligt förslaget läggs på lokal skattemyndighet, i sina grunddrag blir att jämföra med den prövning som sker när fråga om inhibition väcks i mål eller ärende och som enligt förvaltningslagen (1971:290) och förvaltningsprocesslagen (1971:291) ankommer på den domstol eller förvaltningsmyndighet som har att avgöra målet eller ärendet.

Den föreslagna ändringen innebär enligt kammarrättens mening ett sådant ingrepp i anståndsinstitutets nuvarande utformning att den inte bör genomföras utan en utredning som är mer övergripande än den som nu föreligger. Till denna bedömning kommer enligt kammarrättens mening att det finns anledning sätta i fråga om de lokala skattemyndigheterna har eller kommer att kunna tillföras resurser som gör dem ägnade att svara för så kvalificerade uppgifter som förslaget lägger på dem. Kammarrätten avstyrker därför att RSV:s förslag läggs till grund för lagstiftning.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län framhåller till en början de svårigheter som taxeringsintendenterna nu har att på kort tid sammankoppla anståndsansökningarna med motsvarande taxeringsbesvär. En sådan koppling är en förutsättning för att taxeringsintendenten skall kunna yttra sig i anståndsfrågan. Det är enligt länsstyrelsens uppfattning inte sannolikt att de lokala skattemyndigheterna kan räkna med att anståndsansökningarna i någon större utsträckning kommer att vara så fullständiga att de utan vidare kan läggas till grund för anståndsbeslut. De lokala skattemyndigheterna torde därför i många fall tvingas låna besvärsakten för att kunna bedöma anståndsärendet och får därvid i vart fall inte mindre "sammankopplingsproblem" än som nu finns hos länsstyrelserna. I sådana fall uppnås inte någon kortare handläggningstid. RSV:s förslag innebär dock att man får en minskad arbetsbelastning för länsstyrelsen. Bättre möjlighet till en snabb handlägg-

ning medför förslaget däremot i de fall då taxeringsbesvär anföras så sent att de deklarationer, som förvaras hos den lokala skattemyndigheten, inte hunnit översändas för att fogas till besvären.

Länsstyrelsen är emellertid inte beredd att biträda det förfarande som RSV förslår. Länsstyrelsen förordar i stället ytterligare utredning med syfte att uppnå administrativa förenklingar för såväl länsstyrelserna som de lokala skattemyndigheterna.

Kronofogdemyndigheten i Östersunds kronofogdedistrikt betonar att handläggningen av anståndsärendena bör ändras. Bestämmelserna framstår f. n. som onödigt komplicerade och medför ibland oskälig tidsutdräkt. RSV:s förslag kan dock enligt myndighetens uppfattning inte antas leda till några nämnvärda tidsvinster. Med tanke på taxeringsintendentens ställning i taxeringsprocessen kan det förutses att de lokala skattemyndigheterna regelmässigt kommer att inhämta taxeringsintendentens mening innan beslut meddelas i anståndsfrågan. Myndigheten anser att det inte heller finns särskilt starka skäl att förmoda, att de skattskyldiga kommer att tillhandahålla de lokala skattemyndigheterna tillräckligt underlag för beslut i anståndsfrågan. De lokala skattemyndigheterna kommer därför ofta att behöva rekvirera besvärakterna, något som erfarenhetsmässigt är omständligt och stör arbetet i besvärprocessen. Myndigheten förordar i stället att taxeringsintendenten ensam får besluta om anstånd i samtliga de fall då ansökan grundas på att besvär har anförts.

Övriga remissinstanser tillstyrker eller har inte något att erinra mot att RSV:s förslag läggs till grund för en ändring av nuvarande anstånds förfarande. Många anser dock att det finns skäl att på olika punkter välja en annan utformning än som RSV har föreslagit.

RSV:s förslag att en beloppsgräns – basenheten – skall gälla i fråga om lokal skattemyndighets rätt att besluta i anståndsfrågor utan hörande av taxeringsintendenten berörs av flera remissinstanser.

Länsstyrelsen i Malmöhus län anser att beloppsgränsen är obehövlig. Taxeringsbesvärens svårighetsgrad är enligt länsstyrelsens mening inte i någon större utsträckning beroende av anståndsbeloppens storlek. De anståndsärendena som avser höga anståndsbelopp är inte sällan hänförliga till tämligen enkla taxeringsbesvär. Som exempel vill länsstyrelsen nämna skönstaxering med åtföljande skattetillägg, där deklaration har getts in i samband med taxeringsbesvären. Svåra ekonomiska konsekvenser kan bli följden för den skattskyldige och hans familj om inte anstånd med den kvarstående skatten i dessa fall lämnas skyndsamt.

Liknande synpunkter framförs av *länsstyrelsen i Västernorrlands län*, *lokala skattemyndigheten i Malmö fögderi* och *kronofogdemyndigheten i Malmö kronofogdedistrikt*.

Åtskilliga remissinstanser ger synpunkter som sammanhänger med RSV:s uttalande att lokal skattemyndighets beslut skall grundas på en sannolikhetsbedömning av utgången i taxeringsmålet.

Länsstyrelsen i Malmöhus län uttalar inledningsvis att den lokala skattemyndigheten alltid bör inhämta yttrande från taxeringsintendenten när taxeringsmålet framstår som komplicerat för myndigheten. Anståndsärendena bör vidare inte handläggas på det summariska sätt som RSV har tänkt sig. Att avgöra anståndsärenden, där yttrande från taxeringsintendenten saknas, enbart på grundval av de handlingar, som sökanden har insänt i samband med anståndsansökan, kan i många fall få obilliga och för allmänheten svårförståeliga följder. En summarisk handläggning medför vidare risk för att antalet besvär över de lokala skattemyndigheternas anståndsbeslut ökar väsentligt. Vid handläggningen av anståndsärendena måste den lokala skattemyndigheten regelmässigt ha tillgång till besvärskan eller de handlingar som ingår i denna, såvida inte ett yttrande från taxeringsintendenten finns. För att taxeringsintendenterna inte onödigtvis skall besvaras bör det vara möjligt för lokal skattemyndighet att kommunicera med sökandena och företa enklare utredningar, såsom att begära in bestämda handlingar, som har avgörande betydelse i taxeringsfrågan och därmed också i anståndsärendet.

Länsstyrelsen framhåller sammanfattningsvis att en grundförutsättning vid handläggningen av anståndsärendena måste vara att de lokala skattemyndigheternas anståndsbeslut är så väl underbyggda och riktiga som möjligt. Kan detta inte ske utan hörande av taxeringsintendenten bör yttrande inhämtas från denne. Det avgivna yttrandet bör vidare läggas till grund för den lokala skattemyndighetens beslut. Genom att på detta sätt låsa fast myndighetens anståndsbeslut till taxeringsintendents ställningstagande i de fall dennes yttrande har begärts, bör det enligt länsstyrelsens mening inte bli någon skillnad i handläggningen av dessa ärenden vid besvär mot vad som gäller i dag.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län framhåller också besvärskanternas betydelse för de lokala skattemyndigheternas anståndsprövning. Enligt länsstyrelsens mening bör man sträva efter att utarbeta sådana rutiner att de lokala skattemyndigheterna får tillgång till samma material som besvärshandlingarna nu har vid sina bedömningar av anståndsfrågorna. Underlaget för myndigheternas anståndsbeslut skulle nämligen med all säkerhet bli betydligt osäkrare om motsvarande uppgifter måste infordras av den skattskyldige. Ett sådant förfarande skulle dessutom bli onödigt betungande för den skattskyldige.

De lokala skattemyndigheternas behov av att ha tillgång till besvärskanternas framhålls också av *de lokala skattemyndigheterna i Uddevalla, Linköpings, Malmö, Örebro och Härnösands fögderier*.

Den lokala skattemyndigheten i Stockholms fögderi anser det inte vara realistiskt att den lokala skattemyndigheten rekviderar besvärskanternas från länsstyrelsen med hänsyn till det stora antalet besvärärenden i länet. Om myndigheten inte kan besluta i anståndsfrågan med ledning av tillgängligt material (självdeklaration eller kopia av denna, underrättelse om avvikelse

och besvärsskrivelse) bör yttrande inhämtas från taxeringsintendenten.

Några remissinstanser pekar också på de jävssituationer som kan uppstå genom att tjänstemännen hos de lokala skattemyndigheterna biträder taxeringsnämnderna med deklarationsgranskning och är föredragande i nämnderna.

Länsstyrelsen i Malmöhus län finner det inte vara lämpligt att beslutsfattaren i anståndsärendet som föredragande eller medlem i taxeringsnämnd har haft att göra med det taxeringsbeslut som sökanden överklagat. Länsstyrelsen anser dock att det inte kan vara några större svårigheter för tjänstemännen att i dessa fall överlämna beslutsfattandet till annan hos den lokala skattemyndigheten. Det kan nämligen förutsättas att åtminstone två olika personer kan vara beslutsfattare i anståndsärendena på varje lokal skattemyndighet.

Liknande synpunkter anförs också av *de lokala skattemyndigheterna i Stockholms och Härnösands fögderier*.